

УДК 636.4:636.082

В.П. ПУНДИК, М.Д. ПЕТРІВ, кандидати сільськогосподарських наук
Ю.С. САМАРІН, П.Л. ШЕВЧУК, наукові співробітники
Інститут землеробства і тваринництва західного регіону УААН

ВИКОРИСТАННЯ КНУРІВ ПОРОДИ ЛАНДРАС ПРИ ВВІДНОМУ СХРЕЩУВАННІ

Встановлено, що схрещування кнурів породи ландрас зі свиноматками полтавської м'ясної породи підвищує їх продуктивність, а також поліщує відгодівельні якості помісного молодняка.

Ключові слова: свині, порода, схрещування, продуктивність.

Протягом останніх років у племрепродукторі “Стенятинський” ремонтний молодняк втратив свою племінну цінність внаслідок незбалансованої годівлі і низької якості кнурів, яких завозили для відтворення, тому виникла потреба у поліпшенні відгодівельних та м'ясних якостей свиней полтавської м'ясної породи. Для цього у

© Пундик В.П., Петрів М.Д., Самарін Ю.С., Шевчук П.Л., 2009
Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2009. Вип. 51. Ч. III.

селекційному процесі використовували кнурів породи ландрас № 839 і № 879 методом ввідного схрещування. Оцінювали їх шляхом контрольного вирощування молодняку, одержаного від свиноматок заводських родин Бистрої, Пальми і Голтви. Крім того, проводили оцінку господарсько-корисних ознак кнура полтавської м'ясної породи Муфлона 19.

Репродуктивні якості вивчали на трьох основних свиноматках різних родин, спарованих із кожним з вказаних вище кнурів (табл. 1).

1. Репродуктивні якості підслідних свиноматок

Показники	Кнури			Середнє для кнурів
	ландрас № 839	ландрас № 879	Муфлон 19	
Кількість маток	3	3	3	-
Багатоплідність, гол.	10,3±0,29	10,0±0,18	9,3±2,11	9,8±0,37
Великоплідність, кг	1,21±0,01	1,21±0,01	1,23±0,01	1,22±0,01
Молочність, кг	60,3±1,17	57,4±0,95	56,3±1,84	58,0±0,87
В 2-місячному віці:				
кількість поросят, голів	9,7±0,25	9,3±0,37	9,0±0,19	9,3±0,27
жива маса гнізда, кг	158,3±4,11	156,3±3,97	150,3±2,82	154,9±3,92
середня жива маса 1 гол., кг	16,3±0,28	16,7±0,39	16,7±0,56	16,5±0,37
Збереженість при відлученні, %	93,5	93,3	96,4	94,4
КПВЯ, балів	116,83	113,61	109,42	113,29

Аналіз одержаних даних свідчить, що показники продуктивності підслідних свиноматок, спарованих з оцінюваними кнурами, були різними. Найвищі репродуктивні якості відзначено у свиноматок, спарованих з ландрасом № 839. У середньому для трьох свиноматок від цього кнура було одержано 10,3 поросят на опорос. Такий показник продуктивності, як молочність, був також найвищим у цій групі (60,3 кг). Найвищою була і кількість поросят та жива маса гнізда у свиноматок цієї групи при відлученні у 2-місячному віці, які відповідно становили 9,7 голови і 158,3 кг.

Нижчою виявилася багатоплідність свиноматок, спарованих із ландрасом № 879 (10,0 голови), а також молочність і жива маса гнізда у 2-місячному віці (57,4 кг і 156,3 кг). Потрібно відзначити, що в третій групі підслідних свиноматок, спарованих з Муфлоном 19,

репродуктивні якості були найнижчими. Багатоплідність і молочність свиноматок цієї групи становила 9,3 голови і 56,3 кг, кількість поросят у 2-місячному віці – 9,0 голови, а жива маса гнізда – 150,3 кг. Збереженість поросят у піддослідних свиноматок була на досить високому рівні і становила відповідно в групах 93,5, 93,3 і 96,4%.

За комплексним показником відтворювальних якостей найбільшу кількість балів набрали свиноматки, спаровані з ландрасом № 839 (116,83 бала). Нижчим виявився КПВЯ у свиноматок другої і третьої груп, спарованих з ландрасом № 879 і Муфлоном 19, які набрали відповідно 113,61 і 109,42 бала.

Аналіз репродуктивних якостей засвідчив, що найвищі показники відзначено у свиноматок при ввідному схрещуванні з ландрасом № 839.

На контрольне вирощування було відібрано по 12 свинок і кнурців від кожного кнура в 3-місячному віці. Дослід проводили до досягнення живої маси 100 кг. Піддослідний молодняк було оцінено за відгодівельними якостями шляхом визначення середньодобових приростів за період вирощування, скороспілості (віку досягнення живої маси 100 кг) і товщини шпику над 6 – 7 грудними хребцями при живій масі 100 кг.

Годівлю піддослідного молодняку проводили згідно з нормами Інституту свинарства імені О.В. Квасницького УААН для м'ясної відгодівлі на господарських раціонах, збалансованих за основними показниками (табл. 2).

2. Результати контрольного вирощування молодняку свиней породи ландрас і полтавської м'ясної породи (M±m)

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура		
	ландрас № 839	ландрас № 879	Муфлон 19
1	2	3	4
На початку досліджу:			
жива маса, кг	30,7±0,54	31,5±0,45	30,3±0,46
вік, дні	92,2±0,34	98,5±0,15	95,6±0,47
В кінці досліджу:			
жива маса, кг	100	100	100
вік, дні	202,9±0,51	203,4±0,40	204,7±0,47
Приріст за період вирощування:			
загальний, кг	69,3±0,54	68,5±0,45	69,7±0,45
середньодобовий, г	668±6,08	653±5,26	639±5,94

1	2	3	4
Кількість днів на досліді	103,7±0,30	104,9±0,38	109,1±0,86
Вік досягнення живої маси 100 кг	202,9±0,51	203,4±0,40	204,7±0,47
Середньодобовий приріст від народження до досягнення живої маси 100 кг, г	493±1,24	492±0,97	488±1,13
Товщина шпику над 6 – 7 грудними хребцями, мм	24,1±0,37	24,3±0,28	25,9±1,18

З одержаних даних видно, що за однакових умов годівлі, утримання і догляду потомство оцінюваних кнурів протягом досліду характеризувалося різною інтенсивністю росту, а також скороспілістю.

Найвищими середньодобовими приростами (668 г) за період контрольного вирощування відзначалися потомки ландраса № 839. Нижчою енергією росту характеризувалися нащадки ландраса № 879 і дещо нижчою – потомки Муфлона 19, середньодобові прирости яких становили 653 г.

При аналізі показників інтенсивності росту потомків всіх трьох кнурів за весь період вирощування (від народження до досягнення живої маси 100 кг) відзначено таку закономірність: середньодобові прирости потомків ландрасів № 839 і № 879 знаходилися на одному рівні (493 і 492 г), а в нащадків Муфлона 19 вони були дещо нижчі (488 г).

Різна інтенсивність росту потомків оцінюваних кнурів вплинула на тривалість дослідного періоду. Найбільшим він був у потомства Муфлона 19 (109,1 дня), а найменшим – у нащадків ландраса № 839 (103,7 дня), проміжне місце за цим показником займали потомки ландраса № 879 (104,9 дня).

Аналіз скороспілості ремонтного молодняку всіх дослідних груп показав, що найкращою вона була у нащадків ландраса № 839, які досягли живої маси 100 кг у віці 202,9 дня. Нижчою виявилася скороспілість у потомків кнурів ландраса № 879 і Муфлона 19, які досягнули живої маси 100 кг у віці 203,4 і 204,7 дня.

Важливим показником, за яким можна характеризувати вміст жирової тканини в тілі свиней, є товщина хребтового сала над 6 – 7 грудними хребцями. Значної різниці за цим показником між групами піддослідного молодняку не виявлено, і був він в межах 24,1 - 25,9 мм.

Висновки

1. Найвищі показники продуктивності були у свиноматок, спарованих з ландрасом № 839, багатоплідність яких становила

10,3 гол., молочність – 60,3 кг, кількість поросят у 2 місяці – 9,7 голови, а жива маса гнізда – 158,3 кг.

2. Аналіз результатів контрольного вирощування молодняку свиней, одержаного від різних кнурів, показав, що найвищі відгодівельні показники були у помісних потомків ландраса № 839, які при середньодобових приростах 668 г досягнули живої маси 100 кг у віці 202,9 дня.

3. Потомство, одержане від ландраса № 879 і Муфлона 19, характеризувалося нижчими показниками продуктивності. Так, при середньодобових приростах 653 і 639 г нащадки цих кнурів досягнули живої маси 100 кг у віці 203,4 і 204,7 дня.

Література

1. Акімов С. Основні напрямки подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід / С. Акімов, Л. Перетятко // Тваринництво України. – 2002. – № 5. – С. 23 – 24.

2. Баньковский Б. Методы и практика выведения специализированных мясных пород, типов и линий свиней / Б. Баньковский // Свиноводство. – 1966. – № 1. – С. 15 – 21.

3. Бордун О. Відтворна здатність свиноматок при використанні кнурів зарубіжної селекції / О. Бордун // Тваринництво України. – 2004. – № 11. – С. 19.

4. Кучер М. С. Підвищення відгодівельних і м'ясних якостей свиней / М. С. Кучер, І. С. Іващук. – К. : Урожай, 1993. – 200 с.